

Срѣдната надморска височина на България е 480 м.

Почвата въ пояса до 500 м. надъ морското равнище е най-пригодна за интензивно земедѣлие. Въ туй отношение най-много земя съ удобства за земедѣлска култура се пада на Северна и следъ нея на Южна България, както се вижда още по-ясно отъ следнитѣ относителни числа:

Пояси:	Северна България	Южна България	Ю.-западна България	Царството изобщо
	%	%	%	%
До 500 метра	84.72	67.09	8.38	64.55
500—1000 „	12.08	19.92	57.11	22.93
1000 и повече	3.20	12.99	34.51	12.52
	100.00	100.00	100.00	100.00

Изобщо, въ Царството повече отъ половината земя спада въ пояса до 500 м. надъ морското равнище и представя всички удобства за земедѣлие.

Трѣбва да се отбележи, обаче, че наложенитѣ на държавата съ мирнитѣ договори териториални промѣни имаха за резултатъ едно чувствително абсолютно и относително намаление на пригодната за земедѣлско стопанисване земя, за смѣтка на площта съ по-висока надморска височина.

Допреди последнитѣ войни поврѣхнината на Царството се разпредѣляше по надморски височини процентно така: до 500 м. надъ морското равнище 71.0, отъ 500 до 1000 м. — 19.2 и отъ 1000 м. нагоре — 9.8 на сто. Следователно, удобната за интензивна културно-стопанска дейностъ земя е въ по-малко днесъ съ 6.4%.

По рѣчни и морски басейни, пространството на България се раздѣля така:

L'altitude moyenne de la Bulgarie est de 480 m.

Le sol dans les zones d'altitude jusqu'à 500 m. est le plus propice pour l'agriculture intensive. Sous ce rapport, c'est d'abord la Bulgarie du Nord, et ensuite la Bulgarie du Sud qui possèdent les terres les plus appropriées à la culture agricole, comme il appert clairement des pourcentages suivants:

Zones d'altitude:	La Bulgarie du Nord	La Bulgarie du Sud	La Bulgarie du S.-Ouest	En gén. pour le Royaume
	%	%	%	%
Jusqu'à 500 m.	84.72	67.09	8.38	64.55
500—1000 m.	12.08	19.92	57.11	22.93
1000 m. et au-dessus	3.20	12.99	34.51	12.52
	100.00	100.00	100.00	100.00

En général, plus de la moitié des terres arables du Royaume reviennent aux zones d'une altitude au-dessous de 500 m., présentant tous les avantages pour le développement de l'agriculture.

Cependant, il est à remarquer que les changements territoriaux imposés à l'Etat par les traités de paix ont eu pour conséquence une sensible diminution, relative et absolue, des terrains favorables à l'économie agricole, pour le compte des étendues ayant une altitude plus élevée.

Avant les dernières guerres, la superficie du Royaume se répartissait d'après les altitudes, par pourcents, comme il suit: jusqu'à 500 m. d'altitude — 71.0%; de 500 à 1000 m. — 19.2% et de 1000 m. et au-dessus — 9.8%. Par conséquent, les terres propres à une activité agricole et économique ont diminué à présent de 6.4%.

D'après les bassins fluviaux et maritimes la superficie de la Bulgarie se répartit comme suit:

Басейни — Bassins	Всичкото пространство La superficie totale	Отъ което — Dont		
		за Северна България pour la Bulgarie du Nord	за Южна България pour la Bulgarie du Sud	за Югозападна България pour la Bulgarie du Sud-Ouest
квадратни километри — kilomètres carrés				
I. Черноморски басейнъ — Bassin de la Mer Noire				
<i>A. Чрезъ Дунавъ — Par le Danube</i>				
a. На югъ отъ Стара-планина — отъ Югозападна България — Au sud de Stara-Planina — de la Bulgarie du Sud-Ouest	969.495	—	—	969.495
b. На северъ отъ Стара-планина — до вододѣла Русе — Варна — Au nord de Stara-Planina — jusqu'à la ligne de partage des eaux Roussé — Varna	36,068.633	31,873.405	—	4,195.228
c. Отъ вододѣла Русе — Варна до вододѣла къмъ селата Дервентъ, Балладже — къмъ Кюстенджа — De la ligne de partage des eaux Roussé — Varna jusqu'à celle de Derwent, Balladjé — vers Kustendja	3,275.140	3,275.140	—	—
<i>Всичко — Total</i>	<i>40,313.268</i>	<i>35,148.545</i>	<i>—</i>	<i>5,164.723</i>
<i>B. Направо въ Черно море — Directement dans la Mer Noire</i>				
a. На северъ отъ носъ Еминѣ — Au nord du cap Eminé	9,188.124	8,144.720	1,043.404	—
b. На югъ отъ носъ Еминѣ — до границата — Au nord du cap Eminé jusqu'à la frontière	6,016.678	—	6,016.678	—
<i>Всичко — Total</i>	<i>15,204.802</i>	<i>8,144.720</i>	<i>7,060.082</i>	<i>—</i>
Всичко въ Черно море — Total dans le Mer Noire	55,518.070	43,293.265	7,060.082	5,164.723
II. Бѣломорски басейни — Bassin de la Mer Egée				
<i>A. Чрезъ р. Марица — Par la Maritza</i>	¹⁾ 35,191.971	—	35,191.971	—
<i>B. Чрезъ р. Струма — Par la Strouma</i>	8,616.870	—	—	8,616.870
<i>C. Чрезъ р. Места — Par la Mesta</i>	3,497.335	—	—	3,497.335
Всичко въ Бѣло море — Total dans la Mer Egée	47,306.176	—	35,191.971	12,114.205
III. Вътрешни басейни — Bassins Intérieurs				
Всичко вътрешни басейни — Total des bassins intérieurs	321.924	106.399	6.965	208.560
A всичко за цѣла България — Total général pour la Bulgarie entière	103,146.170	43,399.664	42,259.018	17,487.488
¹⁾ Тукъ спадатъ и басейнитѣ:				
a) на Арда	5,191.731 кв. клм.			
b) на Тунджа	7,786.206 „			
²⁾ Ici entrent aussi les bassins:				
a) d'Arda	5,191.731 kil. carrés			
b) de Toundja	7,786.206 „			